

ÚRAD PRE REGULÁCIU SIEŤOVÝCH ODVETVÍ
Tomášikova 28C, 821 01 Bratislava 3, Slovenská republika

Konzultácia o zľavách, multiplikačných koeficientoch a sezónnych faktoroch podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2017/460 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o harmonizovaných štruktúrach taríf za prepravu plynu (ďalej aj ako „Konzultácia“ alebo „Konzultačný dokument“)

Cieľová skupina

Národné regulačné orgány priamo prepojených členských štátov EÚ so Slovenskou republikou, menovite:

- E-Control, so sídlom Rudolfplatz 13a, 1010 Viedeň, Rakúsko
- Energetický regulační úřad, so sídlom Masarykovo náměstí 91/5, 586 01 Jihlava, Česká republika
- Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH), so sídlom at H-1054 Budapešť, Bajcsy-Zsilinszky út 52, H-1388 Budapešť, Pf. 89, Maďarská republika
- Urząd Regulacji Energetyki, so sídlom Towarowa 25a, 00-869 Varšava, Poľská republika

eustream, a.s. (prevádzkovateľ prepravnej siete), so sídlom Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, Slovenská Republika

Ďalšie relevantné zainteresované strany

Predmet Konzultácie

Článok 28 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/460 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o harmonizovaných štruktúrach taríf za prepravu plynu

Zhrnutie

Úrad pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej aj ako “**Úrad**”) konzultuje návrh týkajúci sa implementácie článku 28 nariadenia Komisie (EÚ) 2017/460 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o harmonizovaných štruktúrach taríf za prepravu plynu (ďalej aj ako “**TAR NC**”)¹ v podmienkach Slovenskej republiky.

Predmetom tohto Konzultačného dokumentu je, v zmysle článku 28 TAR NC, návrh Úradu o nasledovných aspektoch:

- 1) úrovniach multiplikačných koeficientov;
- 2) neuplatňovaní sezónnych faktorov;
- 3) neuplatňovaní zliav na vstupných bodoch zo zariadení LNG ani na vstupných/výstupných bodoch z/do infraštruktúry vybudovanej s cieľom ukončiť izoláciu členských štátov stanovených v článku 9 ods. 2 TAR NC;
- 4) úrovni zľavy pre produkty štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu v súlade s článkom 16 TAR NC.

Po skončení Konzultácie a po vyhodnotení prijatých podnetov, Úrad prijme a uverejní v súlade s článkom 41 ods. 6 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES odôvodnené rozhodnutie Úradu o všetkých aspektoch uvedených v bodoch 1), 2), 3) a 4) vyššie (ďalej aj ako „**Rozhodnutie**“). Úrad zohľadní stanoviská národných regulačných orgánov priamo prepojených členských štátov so Slovenskou republikou a taktiež podnety prijaté od ostatných relevantných zainteresovaných subjektov.

Úrad navrhuje uplatňovať parametre podľa článku 28 ods. 1 písm. a), b) a c) TAR NC vzťahujúce sa na prepravnú sieť na vymedzenom území Slovenskej republiky, stanovené na základe tejto Konzultácie, v období od 1. januára 2025, do konca aktuálneho tarifného/regulačného obdobia² (31. decembra 2027).

¹ Nariadenie Komisie (EÚ) 2017/460 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o harmonizovaných štruktúrach taríf za prepravu plynu, (Ú. v. EÚ, L 72/29, 17.3.2017)

² Tarifné obdobie je zhodné s regulačným obdobím. Regulačné obdobie je stanovené Regulačnou politikou Úradu. Aktuálne regulačné obdobie bolo určené na obdobie piatich kalendárnych rokov v trvaní od 1. januára 2023 do 31. decembra 2027.

1. Úvod

Kontext

TAR NC bol prijatý v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 z 13. júla 2009 o podmienkach prístupu do prepravných sietí pre zemný plyn, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1775/2005 s cieľom prispieť k integrácii trhu, zvýšeniu bezpečnosti dodávok a podpore prepojenia plynárenských sietí. Kľúčovým krokom v dosahovaní týchto cieľov je zvýšenie transparentnosti štruktúr prepravných taríf a postupov ich určovania. TAR NC bol publikovaný v Úradnom vestníku EÚ dňa 17. marca 2017 a svoju účinnosť nadobudol dvadsiatym dňom po jeho uverejnení, t.j. dňa 6. apríla 2017.

TAR NC predstavuje sieťový predpis určujúci pravidlá harmonizovaných štruktúr taríf za prepravu plynu vrátane pravidiel uplatňovania metodiky určovania referenčných cien, súvisiacich požiadaviek na konzultácie a uverejňovanie informácií, ako aj výpočtu vyvolávacích cien produktov štandardnej kapacity. TAR NC je záväzný v celom rozsahu a priamo uplatniteľný vo všetkých členských štátoch.³

Konzultácie všeobecne

Dôležitou kapitolou z hľadiska požiadaviek TAR NC je kapitola VII – Požiadavky na konzultácie. Kapitola VII TAR NC rozlišuje medzi:

- (i) článkom 26 a 27 TAR NC stanovujúcim požiadavky a postup týkajúci sa pravidelných, periodicky sa opakujúcich konzultácií minimálne každých päť rokov od dátumu 31. mája 2019. Termín 31. mája 2019 je v TAR NC uvedený ako konečný dátum, do ktorého sa musí ukončiť postup zahŕňajúci záverečnú konzultáciu metodiky určovania referenčných cien v súlade s článkom 26 TAR NC, prijatie a zverejnenie príslušného rozhodnutia národného regulačného orgánu v súlade s článkom 27 ods. 4 TAR NC, výpočet taríf na základe daného rozhodnutia a uverejnenie daných taríf v súlade s kapitolou VIII TAR NC. Po 31. máji 2019 sa uvedený postup opakuje aspoň každých päť rokov;
- (ii) článkom 28 TAR NC týkajúcim sa ďalších aspektov, ktoré nie sú obsiahnuté v článku 26 TAR NC, ako sú multiplikačné koeficienty, sezónne faktory a zľavy stanovené v článku 9 ods. 2 a článku 16 TAR NC, ktoré sú predmetom konzultácie v rámci každého tarifného obdobia od dátumu prvého rozhodnutia v zmysle článku 28 TAR NC. Po každej konzultácii Úrad prijme a uverejní odôvodnené rozhodnutie o aspektoch uvedených v článku 28 ods. 1 TAR NC.

Zodpovednosť za Konzultáciu podľa článku 28 TAR NC a vydanie odôvodneného Rozhodnutia je v zmysle TAR NC zverená Úradu pre reguláciu sieťových odvetví ako národnému regulačnému orgánu zodpovednému za oblasť regulácie sieťových odvetví s celoslovenskou pôsobnosťou.

³ Pokiaľ nie je v dokumente uvedené inak, odkazom na článok (články) v rámci daného Konzultačného dokumentu je myslený odkaz (odkazy) na článok (články) nariadenia TAR NC.

V zmysle TAR NC sa rozsah tejto Konzultácie vzťahuje výhradne na prepoiovacie body EÚ.⁴ Konzultácia sa týka výhradne nasledujúcich prepoiovacích bodov (ďalej aj ako „**prepoiovacie body EÚ**“ alebo „**prepoiovacie body s priamo prepojenými členskými štátmi**“):

- Lanžhot – vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Českej republiky,
- Baumgarten – vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Rakúska,
- Veľké Zlievce – vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Maďarska,
- Výrava – vstupný/výstupný bod z/do prepravnej siete plynárenských zariadení na území Poľska.

Pred prijatím odôvodneného Rozhodnutia Úrad zohľadní podnety prijaté v rámci Konzultácie ako aj prvky stanovené v článku 28 ods. 3 TAR NC.

⁴ Vstupné/výstupné body Lanžhot, Baumgarten, Veľké Zlievce a Výrava sú prepoiovacími bodmi podľa nariadenia Komisie (EÚ) 2017/459 zo 16. marca 2017, ktorým sa stanovuje sieťový predpis o mechanizmoch prideľovania kapacity v plynárenských prepravných sieťach a ktorým sa zrušuje nariadenie (EÚ) č. 984/2013 (Ú. v. EÚ, L 72/1, 17.3.2017).

2. Predmet Konzultácie – návrh parametrov podľa článku 28 TAR NC

Predmetom toho Konzultačného dokumentu je návrh parametrov podľa článku 28 ods. 1 písm. a), b) a c) TAR NC vzťahujúcich sa na prepravnú sieť na vymedzenom území Slovenskej republiky, ktorej prevádzkovateľom je spoločnosť eustream, a.s. so sídlom Votrubova 11/A, 821 09 Bratislava, Slovenská republika.

Úrad navrhuje uplatňovať parametre podľa článku 28 ods. 1 písm. a), b) a c) TAR NC vzťahujúce sa na prepravnú sieť na vymedzenom území Slovenskej republiky, stanovené na základe tejto Konzultácie, v období od 1. januára 2025, do konca aktuálneho tarifyného/regulačného obdobia (31. decembra 2027).

Ako bolo uvedené v úvode Konzultačného dokumentu, v zmysle TAR NC sa táto Konzultácia vzťahuje výhradne na prepojovacie body EÚ.

1) Návrh úrovne multiplikačných koeficientov (podľa článku 28 ods. 1 písm. a) TAR NC)

Úrad navrhuje nasledovné úrovne multiplikačných koeficientov pre produkty inej ako ročnej štandardnej kapacity takto:

Typ iného produktu ako ročnej štandardnej kapacity	Multiplikačné koeficienty
Produkty štvrťročnej štandardnej kapacity	1,50
Produkty mesačnej štandardnej kapacity	1,50
Produkty dennej štandardnej kapacity	2,993
Produkty štandardnej kapacity v priebehu dňa	2,993

Pri prijímaní Rozhodnutia Úrad zohľadní všetky relevantné aspekty uvedené v článku 28 ods. 3 TAR NC týkajúce sa multiplikačných koeficientov.

V porovnaní s aktuálne uplatňovanou úrovňou multiplikačných koeficientov, ktorá bola stanovená rozhodnutím Úradu č. 0040/2019/P zo dňa 29. mája 2019 (bod 12.1.), zostávajú navrhované úrovne multiplikačných koeficientov nezmenné.

2) Návrh na neuplatňovanie sezónnych faktorov (podľa článku 28 ods. 1 písm. b) TAR NC)

Úrad navrhuje neuplatňovanie sezónnych faktorov na prístup do prepravnej siete a prepravu plynu.

Pre porovnanie so súčasným stavom, v zmysle rozhodnutia Úradu č. 0040/2019/P zo dňa 29. mája 2019 (bod 12.2.) sa ani v súčasnom období sezónne faktory na prístup do prepravnej siete a prepravu plynu neuplatňujú.

3) Návrh na neuplatňovanie zliav na vstupné body z LNG zariadení ani na vstupné/výstupné body z/do infraštruktúry vybudovanej s cieľom ukončiť izoláciu členských štátov – článok 9 ods. 2 TAR NC (podľa článku 28 ods. 1 písm. c) TAR NC)

Úrad navrhuje neuplatňovanie zliav na vstupné body z LNG zariadení a rovnako neuplatňovanie zliav na vstupné/výstupné body z/do infraštruktúry vybudovanej s cieľom ukončiť izoláciu členských štátov, pretože v Slovenskej republike sa v súčasnosti nenachádza žiadny vstupný bod z LNG zariadenia ani žiadne vstupno/výstupné body z/do infraštruktúry vybudovanej s cieľom ukončiť izoláciu členských štátov.

Pre porovnanie so súčasným stavom, v zmysle rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví č. 0040/2019/P zo dňa 29. mája 2019 (bod 12.3.) sa ani v súčasnom období neuplatňujú zľavy na vstupné body z LNG zariadení ani zľavy na vstupné/výstupné body z/do infraštruktúry vybudovanej s cieľom ukončiť izoláciu členských štátov.

4) Návrh úrovne zľavy na vyvolávacie ceny pre produkty štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu – článok 16 TAR NC (podľa článku 28 ods. 1 písm. c) TAR NC)

Úrad navrhuje uplatňovať princíp ex-ante pre výpočet zľavy na vyvolávacie ceny pre produkty štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu.

Výpočet vyvolávacích cien produktov štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu je navrhnutý ako súčin vyvolávacích cien príslušných produktov štandardnej kapacity pre pevnú kapacitu vypočítaných podľa článku 14 TAR NC a rozdielu medzi 100 % a úrovňou zľavy ex-ante.

Výpočet ex-ante zľavy je navrhnutý podľa nasledovného vzorca:

$$D_{\text{ex-ante}} = \text{Pro} \times A \times 100 \%$$

kde:

$D_{\text{ex-ante}}$ je úroveň zľavy ex-ante,

Pro je faktor, ktorý predstavuje pravdepodobnosť prerušenia, ktorá sa týka daného typu produktu štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu,

A je faktor úpravy, ktorého účelom je zohľadniť odhadovanú ekonomickú hodnotu príslušného typu produktu štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu, ktorý sa počíta pre všetky prepojovacie body s priamo prepojenými členskými štátmi a ktorého hodnota je najmenej 1.

Pro faktor je navrhnutý tak, aby sa počítal pre všetky prepojovacie body s priamo prepojenými členskými štátmi za každý ponúkaný typ produktu štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu podľa nasledujúceho vzorca, na základe predpovedaných informácií týkajúcich sa jednotlivých zložiek tohto vzorca:

$$Pro = \frac{N \times D_{int}}{D} \times \frac{CAP_{av. int}}{CAP}$$

kde:

N je očakávaný počet prerušení počas obdobia D,

D_{int} je priemerné trvanie očakávaných prerušení v hodinách,

D je celkové trvanie príslušného typu produktu štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu v hodinách,

$CAP_{av. int}$ je očakávaný priemerný objem prerušenej kapacity pri každom prerušení, pričom tento objem súvisí s príslušným typom produktu štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu,

CAP je celkový objem prerušiteľnej kapacity pre príslušný typ produktu štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu.

Podľa informácií poskytnutých prevádzkovateľom prepravnej siete, spoločnosťou eustream, a.s. v minulosti nikdy nedošlo k fyzickému prerušeniu prerušiteľnej prepravnej kapacity. Je to spôsobené predovšetkým (i) dostatočnou kapacitou na každom prepojovacom bode a (ii) opakovanými nomináciami užívateľov prepravnej siete v oboch smeroch na každom prepojovacom bode, čo má za následok zníženie skutočného fyzicky prepravovaného objemu plynu. Nakoľko sa nepredpokladá zmena situácie, Úrad na účely výpočtu Pro faktora počíta s prerušením prepravy jedenkrát ročne (čo znamená, že celková prerušiteľná kapacita pre každý prerušiteľný produkt bude prerušená počas 24 hodín za daný rok). V takom prípade:

$$Pro = \frac{N \times D_{int}}{D} \times \frac{CAP_{av. int}}{CAP}$$

$$Pro = \frac{1 \times 24}{24 \times 365} \times 1$$

$$Pro = \frac{24}{8760}$$

$$Pro = 0,00274$$

Hodnota Pro faktora je 0,00274. Je to spôsobené dostatočnou technickou kapacitou prepravného systému spoločnosti eustream, a.s., ktorá nie je buď plne využitá alebo je využívaná v oboch smeroch prepravy v rovnakom čase.

Hodnota faktora úpravy A je navrhnutá vo výške 1, čoho výsledkom je navrhovaná úroveň ex-ante zľavy:

$$D_{i_{\text{ex-ante}}} = 0,00274 \times 1 \times 100 \%$$

$$D_{i_{\text{ex-ante}}} = 0,274 \%$$

V porovnaní s aktuálne uplatňovanou úrovňou zľavy na vyvolávacie ceny pre produkty štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu, ktorá bola stanovená rozhodnutím Úradu č. 0040/2019/P zo dňa 29. mája 2019 (bod 12.4.), nedochádza v návrhu Úradu v prípade navrhovanej úrovne zľavy na vyvolávacie ceny pre produkty štandardnej kapacity pre prerušiteľnú kapacitu k žiadnej zmene.

3. Postup pre zasielanie podnetov v rámci Konzultácie

Úrad očakáva zasielanie podnetov k návrhom uvedeným v tomto Konzultačnom dokumente v termíne do 08.05.2024 (vrátane). Na podnety doručené po tomto termíne Úrad nebude prihliadať. Podnety prosíme zasielať e-mailom na e-mailovú adresu: plyn@urso.gov.sk.

Účastníci Konzultácie sú oprávnení požiadať Úrad o zachovanie dôvernosti zasielaných podnetov. V takom prípade je potrebné presne uviesť rozsah dôverných informácií vrátane uvedenia dôvodov.

Tento dokument je zverejnený v slovenskej i anglickej jazykovej verzii. V prípade rozdielnych výkladov prevažuje slovenská jazyková verzia.

Pre vylúčenie akýchkoľvek pochybností, Úrad plní a dodržiava všetky povinnosti vyplývajúce zo smernice GDPR. Pre viac informácií, prosím navštívte webovú stránku Úradu www.urso.gov.sk.

4. Ďalšie kroky

Po skončení Konzultácie Úrad vykoná podrobné vyhodnotenie podnetov prijatých v rámci Konzultácie. Následne Úrad prijme odôvodnené Rozhodnutie o aspektoch uvedených v článku 28 ods. 1 TAR NC v zmysle článku 41 ods. 6 písm. a) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/73/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh so zemným plynom, ktorou sa zrušuje smernica 2003/55/ES. Úrad zohľadní stanoviská národných regulačných orgánov členských štátov priamo prepojených so Slovenskou republikou a taktiež podnety prijaté od ostatných relevantných zainteresovaných strán pred vydaním odôvodneného Rozhodnutia. Pri prijímaní Rozhodnutia Úrad zároveň zohľadní všetky relevantné aspekty uvedené v článku 28 ods. 3 TAR NC.